

Список використаних джерел:

1. Більше грошей, безпеки та довіри клієнтів: як банки використовують штучний інтелект. URL: <https://banker.ua/uk/projects/banki-shtuchnij-intelekt/> (дата звернення 11.10.2022); 2. Контакт-центр Ощадбанку першим реалізував функцію попереднього визначення можливого звернення клієнта. URL: <https://nabu.ua/ua/kontakt-tsentr-oshchadbanku-pershim-realizuvav-funktsiyu.html> (дата звернення 08.10.2022); 3. ШІ на ринку банківських послуг за компонентами, розміром підприємства, додатками та технологіями: аналіз глобальних можливостей та галузевий прогноз, 2021-2030 рр. URL: <http://surl.li/dicos> (дата звернення 08.10.2022); 4. Штучний інтелект замінить колцентри банків. URL: <https://finclub.net/ua/news/shtuchnyi-intelekt-zaminyt-koltsentry-bankiv.html> (дата звернення 12.10.2022); 5. AI в банківській сфері: чат-боти, вибивання боргів і боротьба із шахраями URL: <https://aiconference.com.ua/uk/news/ii-v-bankovskoy-sfere-chat-boti-vibivanie-dolgov-i-borba-s-moshennikami-96949> (дата звернення 12.10.2022).

Чабанюк О. М. канд. екон. наук, доцент,
Львівський торговельно-економічний університет, судовий експерт,
Львівський науково-дослідний інститут судових експертиз,
Лобода Н. О. канд. екон. наук, доцент,
Львівський національний університет ім. І. Франка, Україна

Стан фінансово-господарського контролю на сучасному етапі

Завдання сучасного зовнішнього аудиту країн ринкової економіки є різними. Так, наприклад, в деяких країнах аудитором повинен бути зроблений висновок про відповідність фінансової звітності підприємства, що перевіряється, законодавству країни (Німеччина, Франція, Італія), у ряді інших – про вірогідність звітності і їхньої відповідності професійним стандартам бухгалтерського обліку (Канада, США, Японія), у третіх – про відповідність обом критеріям (Великобританія).

Початок 70-х років ХХ ст., по суті, виявився початком нового етапу в історії аудиту – його гармонізації на регіональному й інтернаціоналізації на міжнародному рівнях. Початок інтернаціоналізації аудиту було покладено створенням в 1977 р. Міжнародної Федерації Бухгалтерів зі штаб-квартирою в Нью-Йорку, на яку, зокрема, покладені функції розробки Етичного Кодексу Професійних Бухгалтерів, Міжнародних Стандартів Аудиту, бюлетенів по аудиту, положень про державний і управлінський облік, рекомендацій із професійного створення й аудиту державних підприємств. Слід зазначити, що Міжнародна Федерація Бухгалтерів не має права жадати від її організацій-членів приведення стандартів своїх країн у відповідність до міжнародних, застосовувати будь-які санкції до них. Це є добровільним вибором шляху інтернаціоналізації нормативної бази аудиту, кваліфікаційного рівня професійних бухгалтерів (аудиторів) країн світового співтовариства.

Сьогодні відбувається третій етап розвитку аудиту як такого, що орієнтовано на ризик при проведенні перевірок або консультуванні аудиторських фірм. Як правило, у сучасних умовах аудиторська перевірка проводиться вибірково – в основному там, де існує ризик максимальної помилки або шахрайства. Світова економіка на цьому етапі характеризується розвитком міжнародної торгівлі, збільшенням інвестиційних потоків і глобалізацією економічних процесів. Глобалізація розвивається під впливом сукупності об'єктивних політичних, економічних і соціальних факторів, серед яких можна виділити:

- геополітичні та гео економічні трансформації, пов'язані з розпадом соціалістичної системи господарювання, появою групи «пострадянських» незалежних держав. Внаслідок цього значно посилилася політична і ринкова уніфікація сучасного світу;
- науково-технологічні досягнення, зокрема в галузі новітніх інформаційно-комунікаційних систем;
- поглиблення вагомих проблем як економічного, так і екологічного характеру.

Глобальний характер сучасного бізнесу, збільшення кількості суб'єктів підприємництва й ускладнення їхніх організаційних структур приводить до посилення ролі стратегічного менеджменту, спрямованого насамперед на вибір оптимального шляху підприємства на основі аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища.

Сучасні підприємства підтримують ділові зв'язки з багатьма партнерами, орієнтуються на численних конкурентів, враховують і передбачають різноманітні вимоги споживачів, суспільних організацій, держави тощо.

Ці фактори визначають необхідність глибокого аналізу зовнішнього середовища. Релевантне зовнішнє середовище фірми дуже широке, оскільки в нього входять соціальні й економічні фактори, проте ключовий аспект зовнішнього оточення фірми — це галузь (або галузі), в якій вона веде конкурентну боротьбу.

Потреба досягнення конкурентних переваг і прагнення посісти позицію лідера у галузі змушує великі компанії використовувати послуги не тільки власних спеціалістів, а й зовнішніх експертів — аудиторів.

Необхідність залучення незалежних аудиторів для здійснення перевірок та експертиз системи управління виникла, передусім у тих компаніях, які мали філії, дочірні підприємства, а також диверсифіковану структуру (різні види діяльності). Налагодження ефективного контролю у таких компаніях виявилось досить складною справою. Тому динамічний розвиток аудиторської діяльності значною мірою відбувається завдяки глобалізації, розширенню та диверсифікації транснаціональних і національних компаній у процесі еволюції ринкових економічних відносин.

Якщо на перших етапах розвитку ринкової економіки у країнах Західної Європи, Північної Америки та інших регіонів планети активно відбувалися процеси концентрації капіталу, засобів праці, трудових ресурсів (переважно виробничого кадрового потенціалу), то у ХХ ст. паралельно з названими

процесами спостерігалася значна концентрація інтелектуальних ресурсів. У галузі бізнес-консалтингу й аудиту ця тенденція знайшла відображення у створенні транснаціональних бухгалтерських (аудиторських) фірм — Артур Андерсен, КПМГ, Прайс Уотерхаус Куперс, Ернст&Янг, Делойт&Туш та ін.; потужних наукових центрів при університетах тощо. Використання значного інтелектуального потенціалу провідних аудиторських фірм світу дало змогу багатьом компаніям вирішувати складні проблеми, пов'язані з фінансами, обліком, податками та інвестиціями, які досить важко було би розв'язати власними силами.

Отже, до переліку чинників, що сприяють розвитку аудиторської діяльності, можна додати концентрацію і зростання інтелектуального потенціалу. Саме це створює об'єктивні передумови глобального управління економічними процесами.

Список використаних джерел:

1. Вступ до спеціальності : навч. посіб. / Бачинський В. І., Полянська О. А., Чабанюк О. М. – К. : Алерта, 2017. – 156 с.; 2. Електронний ресурс: <http://https://www.apu.com.ua/>